

MARZENA RACHWALSKA*

APOSTOŁKA DUCHA ŚWIĘTEGO – ŚW. MIRIAM OD JEZUSA UKRZYŻOWANEGO (MAŁA ARABKA)

APOSTLE OF THE HOLY SPIRIT –
ST. MIRIAM OF JESUS CRUCIFIED (LITTLE ARAB WOMAN)

Abstract: St. Miriam of Jesus Crucified is the fruit of the Holy Land. Her short 33-year life shows that you can devote yourself completely to the Holy Trinity and be united with God through difficult experiences. Her intimacy with the Holy Spirit, Mary and the saints shows us a truly mystical school of life. Passing through the three periods of spiritual life, she achieved the highest degree of union in love. Martyrdom, numerous wanderings, repeated persecutions and humiliations represent the reality and the abundance of the mystical gifts that have been given to her as an exceptional saint, as the Betrothed of Jesus Christ. The mystical experience of the Holy Spirit was especially characteristic throughout Miriam Baouard's life. She wrote a beautiful prayer to the Holy Spirit that is known all over the world.

Keywords: Holy Spirit, Little Arab, mystical experience, charisms, martyrdom of blood, Carmel.

Kanonizowana 17 maja 2015 r. przez papieża Franciszka św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego (1846-1878), nazywana również Małą Arabką, osiągnęła szczyty mistyki karmelitańskiej w bardzo krótkim czasie. Swoim życiem udowodniła istnienie rzeczywistości nadprzyrodzonej. Szczególnie charakterystyczne w ziemskiej

* Marzena Rachwalska – studia doktoranckie na Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu, e-mail: m.rachwalska33@gmail.com.

wędrowce Miriam Baouardy, stało się mistyczne doświadczenie Ducha Świętego. Została wybrana przez Niego do ważnej misji szerzenia nabożeństwa do Ducha Świętego. Ta autentyczna i nadprzyrodzona więź z Trzecią Osobą Trójcy Świętej doprowadziła ją do świętości.

Artykuł jest analizą życia św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego. Posługując się metodą pozytywną, wskażemy na konkretne aspekty, ukazujące apostołski wymiar świętej.

Dlaczego możemy nazwać św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego apostołką Ducha Świętego? Śledząc jej życiorys, na pierwszy plan wysuwa się jej szczególna więź z Duchem Świętym, wybranie, obdarowanie i prowadzenie przez Niego. Przekazuje nam ona swoim świadectwem umiłowanie i szerzenie nabożeństwa do Ducha Świętego, wypełnianie Jego posłannictwa, a także totalne zawierzenie Mu.

W swoim życiu doświadczyła bardzo wielu trudnych i bolesnych momentów. Przy współpracy z Duchem Świętym każde takie doświadczenie potrafiła ofiarować i wykorzystać jako szansę wzrostu duchowego. Śledząc życie świętej, przyjrzymy się działaniu Ducha Świętego oraz owocom, jakie udzielały się w niej dla dobra Kościoła powszechnego i wszystkich jego członków.

Jednym z przeżyć św. Miriam stała się męczeńska ofiara krwi, kiedy stała się ona ofiarą napaści sługi – muzułmanina. Analiza tego doświadczenia ukazuje interwencję miłosiernego Ducha Świętego, Jego opiekę i wierne towarzyszenie, ze względu na wzniosłą wartość posłannictwa św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego.

Przez 33 lata życia była prowadzona ręką Boga. Otrzymała powołanie i podjęła realizację misji danej jej przez Ducha Świętego. Będąc na tym etapie, doświadczyła udręk diabelskich, które stały się szczególną zasługą ofiarowaną za grzechy całego świata. Św. Miriam pozostawiła wyjątkową modlitwę do Ducha Świętego, która dziś jest znana na całym świecie. Zachęcała do jej pobożnego odmawiania i praktykowania słów w niej zawartych.

Szczególnie charakterystyczne dla duchowości św. Miriam stały się cnoty pokory i posłuszeństwa, które praktykowała w stopniu heroicznym. Obdarzona została wieloma nadprzyrodzonymi darami Ducha Świętego: ekstazy (gr. *ekstasis*, rozumianej jako mistyczne wyjście duszy z ciała w doświadczeniu zjednoczenia z Bogiem w miłości; por. 2 Kor 12,1-4), lewitacji (unoszenie się ciała ponad ziemią), stygmatów (łaska udziału w cierpieniach Chrystusa, w Jego męce, objawiająca się ranami na ciele: dłoniach, stopach, w miejscu korony cierniowej, sercem przebitym włócznią), bilokacji (łaska bycia jednocześnie w dwóch miejscach), wizji, prorocstwa, objawień, walki duchowej i transwerberacji (przebite serce).

Całe życie mistyczne św. Miriam było łaską, darmowym darem Boga i świadectwem dla nas. Jej całkowite zaangażowanie w apostołstwo i propagowanie nabożeństwa do Ducha Świętego wyrażało poddanie się woli Bożej. Jest ona znakomitą świadectwem współpracy z łaską, a zatem dążenia do osiągnięcia zjednoczenia z Bogiem w miejscu, w którym człowiek się znajduje. Postawa

wewnętrznej wolności i całkowitego zawierzenia Bogu jest właściwym kierunkiem ku szczęściu, które jest wpisane w naturę człowieka.

1. ŻYCIE MIRIAM BAOUARDY

Urodziła się 5 stycznia 1846 r. w miejscowości Abellin¹ w Galilei jako 13. dziecko. Jej rodzice stracili kolejno 12 synów. Postanowili więc w gorliwej modlitwie, pielgrzymując do Betlejem, wyprosić zdrowe potomstwo. Życie Miriam było naznaczone trudnymi doświadczeniami. Kiedy miała niespełna trzy lata oboje rodzice zmarli. Miriam została oddana na wychowanie do stryja, a jej młodszy brat Paweł do ciotki. Rodzeństwo już nigdy więcej się nie spotkało, mimo iż Miriam kilkakrotnie próbowała skontaktować się z młodszym bratem.

Kiedy Maria rozpoczęła trzynasty rok życia, stryj zaręczył ją z jednym z jej krewnych, ale młoda dziewczyna oświadczyła stanowczo, że chce pozostać dziewicą. Leżąc krzyżem na ziemi całą noc i wylewając potoki łez, błagała swoją mamę z nieba, by jej pomogła. Nagle słyszy głos: «Mario, jestem zawsze z tobą, idź za natchnieniem, które ci daję, pomogę ci». Wstaje pełna odwagi i ucina swoje długie włosy².

Miriam odmówiła ślubu, ponosząc bardzo przykre konsekwencje tej decyzji. Zapłaciła wysoką cenę za miłość do Jezusa. Jak sama napisała:

Byłam traktowana jak ostania niewolnica. [...] Byłam pozbawiona Mszy i sakramentów, [...] byłam opuszczona przez wszystkich³.

Ten bardzo trudny okres upokorzenia wywołał w Miriam silną potrzebę skontaktowania się z młodszym bratem. Potrzebowała wsparcia, przeżywając odrzucenie ze strony swojego opiekuna. Mieszkanie u stryja stało się udręką, gdyż sprzeciwienie się jego planom było nie do przyjęcia w ówczesnej kulturze. Szukając kontaktu z bratem, Miriam postanowiła poprosić o pomoc służącego stryja – mużłmanina. W domu tego człowieka doszło jednak do tragedii⁴. Miała tam bowiem miejsce nieudana próba mordercza. Miriam przeżyła to wydarzenie tylko dzięki interwencji Bożej. Postanowiła, że nie wróci już do domu stryja. Wyruszyła do Jerozolimy, następnie do Bejrutu, a potem do Francji, gdzie wstąpiła do Zgromadzenia Sióstr św. Józefa w Capelette. W tym miejscu objawiło się nadprzyrodzone życie Miriam, więc siostry zdecydowały o jej przeniesieniu do innego zakonu.

W 1867 r. św. Miriam wstąpiła do klasztoru Karmelitanek Bosych w Pau (1867-1870). Z Francji wyruszyła do Mangalore w Indiach (1870-1872), by założyć

¹ Abellin – mała miejscowość położona między Hajfą a Nazaretem.

² P. ESTRATE. *Miriam Święta Palestynka*. Kraków 2008 s. 17.

³ *Tamże* s. 17-18.

⁴ Por. *tamże* s. 19.

tam nowy klasztor. Tam też złożyła śluby wieczyste. W latach 1872-1875 przebywała w Pau, a następnie w Ziemi Świętej (1875-1878). W Betlejem, w miejscu, gdzie Dawid został namaszczonej przez Samuela na króla, założyła klasztor Sióstr Karmelitanek. Zmarła 26 sierpnia 1878 r. Papież Jan Paweł II ogłosił ją błogosławioną 13 listopada 1983 r. Świętą została ogłoszona przez papieża Franciszka 15 maja 2015 r.

Teologia duchowości jest szczególną dyscypliną teologiczną. Posiada swój odrębny status, a także określony przedmiot badań: materialny i formalny. Posługuje się prostym językiem przeżyć. Sięga bezpośrednio do życia człowieka i opisuje jego doświadczenie w odniesieniu do Boga. Hans Urs von Balthasar nazwał duchowość „subiektywną stroną dogmatyki”⁵. Źródłem badań są najczęściej dzienniki duchowe, listy, poezje, pisma.

Życie św. Miriam w dużej mierze zawiera się w świadectwach sióstr, w korespondencji⁶, którą dyktowała współsiostrom, a także w biografii napisanej przez jej kierownika duchowego⁷.

Powyższy krótki zarys jej życia miał na celu wprowadzić nas bliżej w jej zażyłość z Duchem Świętym, który przygotowywał ją do szczególnego obdarowania. W Kościele katolickim życiorysy świętych odznaczają się przede wszystkim tym, że każdy człowiek jest tajemnicą Boga, jest prowadzony indywidualnie, ponieważ jest niepowtarzalną istotą. Dokumenty życia św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego w subtelny sposób osłaniają nam rzeczywistość jej apostołskiego posłannictwa.

2 APOSTOŁKA DUCHA ŚWIĘTEGO

Życie św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego scentralizowane było na niezwyklej miłości oblubieńczej. W dziełach, które zostały zebrane i zredagowane po jej śmierci, można odnaleźć zjawiska nietypowe dla przeciętnego wierzącego. Oddanie Jezusowi i Maryi oraz dialogi, jakie od wczesnego dzieciństwa z Nimi prowadziła, świadczyły o głębokiej świadomości przemijającego świata i zanurzeniu w rzeczywistość ponadnaturalną. Rozwój życia duchowego Miriam doprowadził ją do poznania i przyjęcia mocy Ducha Świętego. On sam objawił jej swój ścisły związek z Kościołem⁸. Dał jej poznać istotę praktykowania nabożeństwa do Ducha Świętego. Modliła się do Niego i zachęcała do tego innych.

O roli Ducha Świętego przypomniała najpierw Piusowi IX (1792-1798). Pisała:

⁵ Por. M. CHMIELEWSKI. *Zagadnienia języka i metody we współczesnej teologii duchowości*. „Ateneum Kapłańskie” 2006 nr 147 s. 437-438.

⁶ Por. *Mała Arabka. Listy*. Kraków 2015.

⁷ Por. P. ESTRATE. *Miriam Święta Palestynka*.

⁸ Por. *Mała Arabka. Listy* l. 154.

Świat i zgromadzenia zakonne gonią za nowościami, zapominając o prawdziwym nabożeństwie do Ducha Świętego. Dlatego tyle jest błędów, rozbitcia, nie ma pokoju i światła na świecie. Nie wzywa się światła tak, jak należy, a to światło pozwala nam poznać prawdę. Nawet w seminariach się to lekceważy...⁹

Św. Miriam napisała do patriarchy Jerozolimy, a później do papieża Piusa IX, prosząc, aby wszyscy kapłani co miesiąc odprawili Mszę św. ku czci Ducha Świętego:

„Gorąco pragnę, by powiedziała, że wszyscy kapłani, którzy raz w miesiącu odprawiają Mszę św. do Ducha Świętego, uczczą Go. A ktokolwiek Go uczci i wysłucha tej Mszy św., zostanie uczczony przez samego Ducha Świętego, gdyż będzie miał w sobie światło; pokój będzie w głębi jego duszy¹⁰.”

Św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego trwała w zażyłej relacji z Trzecią Osobą Trójcy Świętej i dzięki temu otrzymała światło dla Kościoła, którego stała się córką, jak jej matka św. Teresa od Jezusa. Możemy powiedzieć: analfabeta, której zażyłość z Bogiem pokazuje, jak wielkich czynów dokonuje Duch Święty z tymi, którzy Go miłują¹¹.

Leon XIII (1810-1903) w encyklice *Divinum illud munus* (9 maja 1897) odpowiedział na tę prośbę i nakazał sprawować nowennę do Ducha Świętego, będącą przygotowaniem do uroczystości Zesłania Ducha Świętego¹². Dzisiaj bez tej

⁹ W.M. MERCHAT. *15 spotkań z Małą Arabką*. Poznań 2016 s. 112.

¹⁰ *Tamże* s. 112.

¹¹ „Wiemy też, że Bóg z tymi, którzy Go miłują, współdziała we wszystkim dla ich dobra, z tymi, którzy są powołani według [Jego] zamiaru. Albowiem tych, których od wieków poznał, tych też przeznaczył na to, by się stali na wzór obrazu Jego Syna, aby On był pierwotnym między wielu braćmi. Tych zaś, których przeznaczył, tych też powołał, a których powołał – tych też usprawiedliwił, a których usprawiedliwił – tych też obdarzył chwałą” (Rz 8,28-30).

¹² „Macie więc, Czcigodni Bracia, przyczyniać się przez upominanie i zachęcanie do większego kultu Ducha Świętego i bynajmniej nie wąpimy, że dzięki Waszemu narodzeniu i staraniom, wspaniałe przypadną owoce dla ludu chrześcijańskiego. My ze swej strony nigdy nie przestaniemy dokładać wysiłków dla realizacji tak wielkiego dzieła i jest Naszym postanowieniem, by popierać i wspomagać tymi sposobami, które okażą się odpowiednie, tak chwalebne dążenie pobożności. Tak więc w Naszej encyklice sprzed dwóch lat *Provida matris* zalecaliśmy katolikom specjalne modlitwy na uroczystość Zesłania Ducha Świętego dla przybliżania dobra chrześcijańskiej jedności, tu zaś pragniemy rozszerzyć tę praktykę. Postanawiamy więc i polecamy, by w całym katolickim świecie w tym roku a także po wszystkie czasy, we wszystkich kościołach parafialnych oraz, jeśli ordynariusze miejscowi uznają to za stosowne, także w innych świątyniach i kaplicach, była odprawiana nowenna przed Zesłaniem Ducha Świętego. Wszystkich zaś, którzy wezmą udział w tej nowennie i pomodlą się w Naszej intencji, udzielamy na każdy dzień 7 lat i 7 razy po 40 dni odpustu, a także odpustu zupełnego w jednym z tych dni lub w samo święto Zesłania Ducha Świętego, czy w których z 8 dni po tej uroczystości, jeśli przystąpią do sakramentu pokuty i Komunii św. oraz pobożnie pomodlą się w Naszej intencji. Pragniemy też, by z dobrodziejstw tych mogli skorzystać także ci, którzy ze słusznych przyczyn nie mogli wziąć udziału w tych publicznych modłach lub, jeśli zdaniem ordynariusza miejscowego, nie można tego uczynić tak dobrze w świątyni. Przy prywatnym odprawianiu nowenny winny być spełnione pozostałe warunki. Pragniemy także, aby ze skarbca Kościoła na wieczne czasy

nowenny nie można sobie wyobrazić przygotowań do Pięćdziesiątnicy. Św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego swoim przykładem, ale także proroczym rozeznaniem, prowadziła Kościół do źródła, aby w głębokiej zażyłości z Duchem Świętym umacniał się i odbudowywał. Wskazała drogę otwarcia się na Ducha Świętego i pojednania, które przynosi pokój. W Kościele, który przechodzi oczyszczenie, wciąż jest obecna niezmienna oraz sprawcza moc i mądrość Ducha Świętego. Jedyne, do czego zachęca Bóg, to wsłuchiwanie się w głos Ducha Świętego.

W jednym z listów św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego napisała:

Biada, biada człowiekowi, który wynosi siebie nad innych, bo przyjdzie dzień, gdy będzie unizony. Szczęśliwa prawda! Szczęśliwy człowiek, który chodzi w prawdzie, bo posiada on Boga w każdym czasie. Ręka Boga mocno zaciążyła na ziemi, bo człowiek nie ma rozeznania swojego Stwórcy: albowiem wielu ludzi staje codziennie przed Bogiem i są odrzucani jak anioł, który został przeklęty przez Boga¹³.

Dlatego zachowywała w sobie determinację oraz głęboką pokorę:

Małe nic ma serce, w którym jest tylko Bóg i to uczucie: jestem tym, czym jestem przed Bogiem¹⁴.

Św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego opisała swoje spotkanie z Duchem Świętym następująco:

Ujrzałam gołębicę jakby z ognia, zwracajcie się do gołębic z ognia, do Ducha, który jest natchnieniem we wszystkich sprawach!¹⁵

Mistycy karmelitańscy często wyrażali doświadczenie mistyczne w poezji. Św. Jan od Krzyża w *Żywym płomieniu miłości* napisał:

O żywy płomieniu miłości, jak czule rani siła żaru twego środka mej duszy najgłębsze istotności! Bo nie masz w sobie już bólu żadnego! Skończ już! – jeśli to zgodne z twoim pragnieniem! Zerwij zasłonę tym słodkim zderzeniem!¹⁶

Doświadczenie ognia, żaru, płomieni to symbolika Bożego działania w duszy rozpalonej miłością Bożą. Święci opisywali swoje doświadczenia w sposób bardzo

uzyskiwali obydwaj te odpusty ci, którzy publicznie czy też prywatnie zanoszą będą jakieś modlitwy do Ducha Świętego ze swej pobożności w każdy dzień oktawy Zesłania Ducha Świętego aż do święta Trójcy Świętej włącznie, spełniwszy odpowiednio warunki wymienione wyżej. Miłosiernie w Panu przyzwalamy też, by wszystkie te odpusty mogły być ofiarowane także za dusze w czyścisku cierpiące” – LEON XIII. *Divinum illud – O Duchu Świętym*. <<http://www.traditia.fora.pl/nauczanie-papiezy-magisterium-i-ojcow-kosciola-katolickiego,3/leon-xiii-divinum-illud-o-duchu-swietym,7397.html>> [dostęp: 18.09.2018].

¹³ *Mała Arabka. Listy* l. 47.

¹⁴ W.M. MERCHAT. *15 spotkań z Małą Arabką* s. 125.

¹⁵ *Tamże* s. 91.

¹⁶ JAN OD KRZYŻA ŚW. *Żywy płomień miłości*. W: *Dzieła*. Kraków 2010 s. 106.

plastyczny, często wyrażając uczuciowy stan udręki i cierpienia w prostych słowach¹⁷.

Kiedy obserwujemy życie św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego, to dostrzegamy jej prostotę, pokorę, totalne oddanie i wielkie zaufanie. Orędownictwo tej szczególnej misji w Kościele wymagało heroicznego poświęcenia. Święta jednoznacznie wskazała na otwarcie się na Ducha Świętego i zachęcała do wytrwałości w Nim w przeciwnościach, trudach, doświadczeniach. Całkowicie poległa na głębokiej zażyłości z Nim. Uważała, że, aby poznać Bożą miłość na nowo, należy nie tylko się na nią otworzyć, ale i przyjąć ją w sposób bardzo prosty. Dała nam wskazówkę, jak budować wiarę:

Nie szukaj nadzwyczajności. Gdy ludzie mówią: Najświętsza Panna ukazuje się w tym a w tym miejscu; lub tam a tam jest dusza nadzwyczajna, nie zajmuj się nią i nie chodź tam, bo Pan mówi: Bądźcie przywiązani do wiary, Kościoła i Ewangelii. Jeśli zaś radzić się będziecie nadzwyczajności, tu i tam, wiara wasza osłabnie¹⁸.

Współczesna niedojrzała duchowość idzie za spektakularnymi doświadczeniami, przed czym przestrzegala nas św. Miriam. Dlaczego? Ponieważ mogą pojawić się różnorodne nadużycia oraz deformalizacja duchowości, która prowadzi do katastrofy.

Życie wewnętrzne jest darem, który rozwija się przy współpracy człowieka z łaską Bożą. Bóg zaprasza każdego i czeka na jego odpowiedź. Karmel pozostaje także dzisiaj górą ostatecznych wyborów dla tych, którzy wybierają Boga nad wszystko inne. Jest to góra transcendencji Boga, wobec którego wszystko jest niczym¹⁹. Bóg był św. Miriam „Wielkie Wszystko”, a ona była dla Niego „małe nic”. Podała się bezwarunkowo i weszła na górę Karmel, a to było wejściem w Miłość²⁰.

Św. Miriam wytrwale wzywała Ducha Świętego. Jako Jego uczennica spalała się w ogniu Jego miłości, a tym wsłuchiwała się w Jego natchnienia. Była dla siostr wielkim świadectwem umiłowania życia monastycznego, milczenia, pracowitości, była także oszczędna w słowach²¹. Milczenie i skupienie pomagają człowiekowi w dążeniu do zjednoczenia z Bogiem i w rozwinięciu darów duchowych. Św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego posiadała m.in. dar rady, czytania w duszach, a także dar prorokowania²². Będąc w uniesieniu, komponowała poezję lub śpiewała w cudowny sposób, pomimo uszkodzonych strun głosowych.

¹⁷ Por. M. RACHWAŁSKA. *Doświadczenie mistyczne Ducha Świętego w życiu św. Elżbiety od Trójcy Przenajświętszej*. „Perspectiva. Legnickie Studia Teologiczno-Historyczne” 16:2017 nr 2 (31) s. 88-89.

¹⁸ D. BUZY. *Nowa gwiazda Karmelu*. Wrocław 1997 s. 107.

¹⁹ Por. P. BRUNOT. *Licht vom Tabor, Mirjam – die kleine Araberin*. Stein am Rhein 1983 s. 176.

²⁰ Por. *tamże*.

²¹ Por. M.E. SCHALL. *Przyzywać z Maryją Ducha Świętego*. Kraków 2014 s. 56.

²² *Tamże* s. 57.

Św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego to także nauczycielka modlitwy i prostego obcowania z Trójcą Świętą i świętymi. Pisała:

Wzywając tego boskiego Ducha na początku waszej modlitwy, uznajcie waszą słabość, waszą biedę. Idźcie do Jezusa, proście Jezusa, żeby was oświecił, żeby was przyciągnął do Siebie. We wszystkich sprawach nie ufajcie sobie, obawiajcie się przed każdym waszym działaniem, myślcie o Jezusie, łączcie się z Nim. Przed modlitwą, przed pracą łączcie się z Jego Duchem, kiedy przebywał na ziemi... Przed każdym waszym działaniem wzywajcie światła, łaski Ducha Świętego, mówcie: «Mój Boże, zmiłuj się nade mną, przyjdź mi z pomocą»²³.

Pozostawiła świadectwo umiłowania, obcowania z Osobą Ducha Świętego w każdej przestrzeni życia. Dała przykład apostołskiego głoszenia Dobrej Nowiny mocą Ducha Świętego. Jej przesłanie jest uniwersalne. Kościół potrzebuje ożywienia wszystkich przestrzeni, potrzebuje otwarcia się na Ducha Świętego. Do tego zachęca nas Sobór Watykański II w konstytucji *Lumen gentium*, nauczając, że Lud Boży prowadzony jest przez Ducha Świętego, który przez sakramenty uświęca, przyozdabia darami i cnotami, czyni zdątnymi do podejmowania różnych dzieł lub funkcji w celu rozbudowy Kościoła. Natomiast jeśli chodzi o dary nadzwyczajne, to nie należy starać się o nie lekkomyślnie. Nad tego typu zjawiskami czuwają w Kościele przełożeni, którzy są szczególnie powołani, by badać te zjawiska, Ducha nie gasić, a co dobre zachowywać (por. 1 Tes 5,12; 19-21)²⁴.

Dostrzegamy wyjątkowość św. Miriam. Odwaga w kierowaniu słów do papieży o modlitwę do Ducha Świętego wypływała z miłości do Kościoła. Trzecia Osoba Trójcy Świętej zdumiewająco objawiała jej swoją wolę. Duchowość Miriam wzrastała na głębokiej wierze. Stała się latoroślą w płodnym krzewie winnym. Duch Święty wyraził się całym bogactwem łaski w jej życiu, tak aby pokazać, kim naprawdę jest. Im większe oddanie, tym doskonalsza miłość. Im większa miłość, tym głębsze zjednoczenie. Życie św. Miriam zawiera w sobie krwawe doświadczenie, poprzez które Bóg posłużył się ku zjednoczeniu.

3. MĘCZEŃSKA OFIARA KRWI

Krótko przed 13. urodzinami wuj Miriam zdecydował o jej zaręczynach. Ponieważ już dawno przyrzekła Bogu czystość, postanowiła udać się na głęboką modlitwę. Miała zwyczaj radzić się przed ważnymi decyzjami Ducha Świętego i Maryi. Po całonocnej modlitwie, leżąc krzyżem, otrzymała odpowiedź: „Mario, jestem zawsze z Tobą, idź za natchnieniem, które ci daję, pomogę ci”. Odmówiła więc ślubu, za co została odtrącona, sprowadzona do roli niewolnicy, służącej,

²³ W.M. MERCHAT. *15 spotkań z Małą Arabką* s. 68.

²⁴ <<http://www.zaufaj.com/sobor-vaticanum-ii-/345.html>> [dostęp: 21.09.2020].

pozbawiona możliwości sakramentów. Przeżywała ciemności, natomiast Bóg dokonywał w jej duszy oczyszczenia i przygotowywał ją do szczególnej bliskości, do głębszego zjednoczenia.

Trzy miesiące później, 7 września 1858 r., zwróciła się do służącego swego wuja – muzułmanina o pomoc. Chciała przez niego skontaktować się ze swoim bratem Pawłem. Opowiedziała muzułmaninowi swoją historię, a ten zaproponował jej, by przyłączyła się do jego rodziny i przeszła na islam. Św. Miriam z całkowitą odwagą i determinacją odpowiedziała:

Nigdy! Jestem córką Kościoła katolickiego, apostołskiego i rzymskiego, mam nadzieję, że z pomocą Bożą wytrwam aż do śmierci w mojej religii, która jest jedyną prawdziwą religią²⁵.

Mężczyzna chwycił za bułat i podciął jej gardło. Rana miała 10 cm długości i 1 cm głębokości, uszkodzone zostało kilka kręgów tchawicy. Z medycznego punktu widzenia osoba z tego typu obrażeniami nie powinna była przeżyć. Wiodące jest tu więc szczególne działanie Boga. Tę ranę w teologii możemy nazwać raną miłości, męczeńską ofiarą krwi.

Badając życie duchowe św. Miriam, możemy opisać to zdarzenie jako ranę Miłości Oblubieńczej, którą św. Teresa od Jezusa nazwała „raną mistyczną”²⁶. Kiedy na ciele św. Miriam dokonywała się zbrodnia, jej dusza była w uniesieniu:

Wydawało mi się – opowiadała – że jestem w niebie: widziałam Dziewicę Maryję, aniołów, świętych, którzy przyjmowali mnie z wielką dobrocią, widziałam także wśród nich moich rodziców. Kontemplowałam jaśniejący tron Trójcy Świętej, Jezusa Chrystusa naszego Pana w swoim Człowieczeństwie [...]. Ktoś powiedział do mnie: «Jesteś dziewicą, to prawda, ale twoja księga nie została jeszcze do końca zapisana»²⁷.

Doświadczenie wyrażone w powyższych słowach przedstawia nam złożone przeżycie duchowe. Z jednej strony mamy do czynienia z objawieniem prywatnym, tzw. właściwym. Odkrywa ono tajemnicę Boga w Trójcy Świętej, w chwale nieba, a także obdarza głębszym zrozumieniem prawd nadprzyrodzonych (objawienie w znaczeniu nieściśłym)²⁸. Z drugiej strony widzenie mistyczne. Bóg w tej wizji obdarza św. Miriam bezpośrednim kontaktem z rzeczywistością nadprzyrodzoną, jest to pewna forma kontemplacji czystej, doświadczenie w komunikacji ze światem ponadnaturalnym, boskim. Zjawisko to ma pewne podobieństwo z wizją uszczęśliwiającą²⁹. Treścią tego widzenia jest głos, tzw. formalne słowa

²⁵ P. ESTRATE. *Miriam Święta Palestynka* s. 18.

²⁶ TERESA OD JEZUSA ŚW. *Zamek wewnętrzny*. Poznań 2009 s. 454.

²⁷ M.E. SCHALL. *Przyzywać z Maryją Ducha Świętego* s. 16.

²⁸ Por. R. GARRIGOU-LAGRANGE. *Trzy okresy życia wewnętrznego*. Niepokalanów 2014 s. 864-865.

²⁹ Por. TERESA OD JEZUSA ŚW. *Zamek wewnętrzny* s. 864-865.

substancjalne. Pozostawiają one w duszy umocnienie, nie nakazują czynienia czegokolwiek, ale działają w duszy o wiele więcej dobrego, niż dusza mogłaby zdziałać w ciągu całego swojego życia. Bóg sam będzie spełniał to, o czym mówi. Św. Miriam przyjęła te słowa biernie, bez żadnego działania³⁰.

Zarówno św. Jan od Krzyża, jak i św. Teresa od Jezusa uważali, że tak nadzwyczajną łaskę może otrzymać dusza utwierdzona w łasce, dążąca ku Bogu przez wyrzeczenie, bezinteresowną miłość³¹. Natomiast pochodzenie darów nadprzyrodzonych poznaje się po skutkach, jakie pozostawiają w duszy. W pierwszym rzędzie pokorne przyjęcie i prostota. Następnie głęboki pokój i święta radość. Takiego doświadczenia „[...] Bóg udziela duszom, które mają wyjątkową i bardzo trudną misję do spełnienia”³². Otrzymują światło wlane i dar mądrości.

Dla św. Miriam zaręczyny z kandydatem wuja zostały odwołane, natomiast Jezus, jej Oblubieniec, zaręczył ją sobie w ofierze krwi. Zjednoczenie duchowe na tym etapie dokonało się w symbolu narzeczeństwa. Miriam otrzymała łaskę bliższego poznania Oblubieńca. Istotą była tutaj wiara, a zbliżenia służyły większemu zakochaniu się. Narzeczoney przygotowywał swoją wybrankę do zjednoczenia w małżeństwie duchowym, co może trwać nawet kilka lat, jak było w przypadku św. Miriam. Na tej drodze dusza otrzymuje różne łaski, które ją oczyszczają i scalają wewnątrz. Sprawiają, że staje się ona coraz piękniejsza, zdobniejsza w cnoty teologalne czy dary Ducha Świętego.

W tej męczeńskiej ofierze krwi św. Miriam wyraziła całkowitą przynależność do Jezusa Chrystusa. Był to absolutny znak wiary, a także wierności i miłości do Kościoła katolickiego.

Usprawiedliwiająca moc męczeństwa ma w pewnym sensie charakter sakramentalny: jest ona bowiem manifestacją rzeczywistości łaski, widzialnym wyrazem działania łaski Bożej w człowieku³³.

Św. Miriam zasmakowała nieba, otrzymała już tu, na ziemi, dar „ujrzenia” królestwa Bożego. A potem została „odesłana” na ziemię z konkretną misją apostołską. Została umiłowana przez Ducha Świętego³⁴.

4. DRĘCZENIA DIABELSKIE

Dusza obdarowana tak niezwykłymi darami i pełniąca tak heroiczne cnoty musiała ściągnąć na siebie nienawiść szatana³⁵. Na drodze rozwoju duchowego Małej

³⁰ Por. R. GARRIGOU-LAGRANGE. *Trzy okresy życia wewnętrznego* s. 871.

³¹ Por. *tamże* s. 868.

³² *Tamże* s. 863.

³³ K. RAHNER, H. VORGRIMLER. *Mały słownik teologiczny*. Warszawa 1996 s. 278.

³⁴ Por. R. TICHY. *Mała Arabka – kaprys Boga*. „Frona” 2007 nr 42 s. 34.

³⁵ Por. D. BUZY. *Nowa gwiazda Karmelu* s. 255.

Arabki widzimy trzykrotne okresy opętania demonicznego³⁶. Te udręki diabelskie, które musiała znosić, zostały potwierdzone w procesie kanonizacyjnym jako wielka próba i bardzo wielka zasługa. Podczas opętania św. Miriam wykazywała się heroiczną cierpliwością, wielkim duchem wiary, ufnością do Boga, żarliwą miłością do Niego i do dusz. Celem złego ducha było wymusić na św. Miriam skargę. W tym wyjątkowym przykładzie dostrzegamy jedno z największych oczyszczeń, jakie może towarzyszyć biernej nocy zmysłów i ducha.

Św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego przeżywała dręczenia diabelskie w 1868 r., podczas Wielkiego Tygodnia, następnie od 26 lipca do 4 września, ostatnie dni opętania przypadły na 3-4 września (1868). Po tych trzech etapach na cztery dni nastąpiło uwolnienie i opanowanie anielskie. Przeciw niej szatan rozpętał całą swą wściekłość, chcąc ją zmusić, jak biblijnego Hioba, do „błuznienia w obliczu Pana”. W 1868 r. szatan poprosił Boga o zezwolenie na wzięcie w posiadanie jej ciała na 40 dni. Bóg pozwolił na to. Nie odniósłszy w tym okresie zwycięstwa, szatan poprosił o możliwość niepokojenia jej przez okres trzyletni, tj. od 1868 do 1871 r. Bóg pozwolił też na to. Po okresie trzyletnim, w 1872 r. szatan uzyskał od Pana pozwolenie na kolejne osiem miesięcy. Jednak wszelkie jego wysiłki obracały się tylko na chwałę Bożą. Jak w przypadku Zbawiciela, pokonany kusiciel oddał się, a aniołowie przybyli, by służyć oblubienicy Chrystusa³⁷.

Przypadek rozpoznanego opętania u św. Miriam był przedmiotem wielu teologicznych analiz i dyskusji podczas jej procesu beatyfikacyjnego. Na prośbę kongregacji powstało pięć opinii uznanych specjalistów: cztery teologiczno-psychologiczno-mistyczne dotyczące wpływu szatana na św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego (dwie oceny o. Reginaldo Garrigou-Lagrange’a OP, ocena o. Aloysio Magiera OSB, a także ocena o. Valentino Macca OCD) oraz jedna opinia psychiatryczna (doktora psychiatrii Josepha Gerauda), oceniająca służebnicę Pańską pod kątem zdrowia psychicznego. Opinie miały stwierdzić, czy fenomeny określone jako opętanie oraz zachowanie się św. Miriam w czasie oddziaływania demonicznego, jakim było opętanie czasowe, przyjęte przez nią, stały się środkiem biernych oczyszczeń zmysłów i ducha oraz źródłem cierpień ekspiacyjnych za grzechy świata, w łączności z Ukrzyżowanym³⁸.

³⁶ Opętanie – przebywanie w człowieku demona, sprawiającego, że myślenie, odczuwanie i wola, a także ciało pozostają pod wpływem złego ducha. Celem opętania jest zakłócenie wspólnoty człowieka z Bogiem i prowadzenia go do wybierania zła, niewiary, mówienia nieprawdy, zanieczyszczenia jego życia duchowego. Cechy charakterystyczne opętania to: nagła zmiana osobowości, tajna wiedza lub siła przekraczająca zdolności podmiotu, całkowita postawa zmiany moralnej – degradacja moralna, postawa destrukcyjna wobec ekonomii zbawienia. Cechy te muszą wystąpić równocześnie w jednym podmiocie. Por. *Leksykon biblijny*. Red. F. Reinecker, G. Maier. Warszawa 2001 s. 574; A.J. NOWAK. *Opętanie*. W: *Leksykon duchowości katolickiej*. Red. M. Chmielewski. Lublin – Kraków 2002 s. 612-613; *Wstęp*. W: *Mała Arabka*. Listy s. 17.

³⁷ Por. D. Buzx. *Kwiat Galilei*. Kraków 2015 s. 256.

³⁸ Por. *tamże*, s. 267-268.

Św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego dzielnie znosiła doświadczenia, którym poddawał ją Bóg. Z powodu miłości do Jezusa dręczona była przez złego ducha. Szatan nienawidzi człowieka, jako stworzenia Boga, i czyni wszystko, aby jego dusza została zatracona. Ale demon był także rozwścieczony z powodu jej ofiarności, niewinności i niezłomnej stałości w wierze. W ekstazie, 25 lipca, św. Miriam powiedziała:

Jezus udzielił szatanowi pozwolenia znęcać się nad moim ciałem, w przeciągu czterdziestu dni. Dużo cierpieć będę. Szatanowi poddane będzie tylko ciało moje, a dusza będzie ukryta. Jezus obiecał schować ją do pudełka, gdzie szatan już nie dosięgnie. Zmusi mnie szatan do popełnienia wielu przekroczeń zewnętrznych, bez winy z mej strony. Podobna będę do dzieci, których rozum drzemie, tym samym nie są zdolne do grzechu.

Następnie w entuzjastycznym porywie dodała:

Przyjmuję wszystko, ofiaruję się na wszystko, czego Bóg zażąda. Wypiję kielich jak Jezus. Będzie to jednak kropla tylko, podczas gdy Jezus pełny kielich wychylił aż do dna³⁹.

Św. Miriam była gotowa ofiarować swoje cierpienia w duchu ekspiacyjnym⁴⁰, tak jak uczynił to Jezus.

³⁹ Tamże s. 257.

⁴⁰ „Odkupiciel eschatologiczny. Bóg wskrzesił z martwych i wywyższył Jezusa. W taki sposób potwierdził wierzącym, że On jest ostatecznym Zbawicielem, ustanawiając Go «Panem i Chrystusem – *Kyrion kai Christon*» (Dz 2,36), jako Syna Człowieczego, który przychodzi w charakterze Sędziego świata (por. Mk 14,62). Ustanowił Jezusa «pełnym mocy Synem Bożym» (Rz 1,4). Wierzący znaleźli w zmartwychwstaniu i wywyższeniu Jezusa nowe światło; ukazują one, że śmierć na krzyżu dokonała zbawienia człowieka. Przed Paschą takie prawdy nie mogły być jeszcze wyrażone w ten sposób w bardzo jasnych słowach. W tym, co zostało powiedziane, na szczególne rozważenie zasługują dwa elementy. *a.* Jezus miał świadomość, że On jest eschatologicznym Zbawicielem czasów ostatecznych (por. nr 2.1), który zapowiadał i uobecniał królestwo Boże (por. nr 2.2 i 2.3) *b.* Zmartwychwstanie i wywyższenie Jezusa (nr 3.1) pokazały, że Jego śmierć jest elementem konstytutywnym zbawienia (por. Łk 22,20 i par.). W Pierwszym Liście do Koryntian (11,24) śmierć Jezusa jest przedstawiona jako element doskonalący eschatologicznego «Nowego Przymierza». Te dwa elementy pozwalają stwierdzić: śmierć Jezusa jest skuteczna dla zbawienia. Jeśli mówi się w sensie ścisłym i na poziomie tylko pojęciowym, nie jest łatwo określić jako «zastępstwo ekspiacyjne» (*substitutio expiatoria*) albo jako «zadośćuczynienie zastępcze» (*expiatio vicaria*) to działanie Boże, które w sposób nieodwołalny przynosi zbawienie wraz z życiem i śmiercią Zbawiciela eschatologicznego, jak również ze zmartwychwstaniem, które Go ustanawia Zbawicielem w sposób ostateczny i nieodwołalny. Można rozważać te zagadnienia w takiej perspektywie, jeżeli śmierć i czyni Jezusa są połączone z egzystencjalną i podstawową dyspozycją, która obejmuje pewne osobiste poznanie (por. wyżej nr 2.5) i wolę przyjęcia w zastępstwie kary (por. Ga 3,13) i grzechu rodzaju ludzkiego (por. J 1,29; 2 Kor 5,21). Jeśli poprzez darmowy dar Jezus mógł zrealizować skutki «zadośćuczynienia zastępczego», to tylko dlatego, że zaakceptował, iż jest «dany przez Ojca» i że sam ofiarował się Ojcu, który przyjął Go w zmartwychwstaniu. Taka była «proegzystująca» służba w śmierci preegzystującego Syna (por. Ga 1,4; 2,20). Z tego powodu, gdy rozważa się w ten sposób misterium zbawienia i gdy mówi się

W historii Kościoła spotykamy świętych poddawanych tego typu cierpieniom. Św. Pio był wielokrotnie dręczony przez złego ducha, a nawet bity. Św. Faustynę otaczały szatany, o czym sama pisała w *Dzienniczku*. Bóg sam wybiera szlachetne i wyjątkowe dusze, które przygotowuje do szczególnego cierpienia i ofiary krzyżowej na podobieństwo Chrystusa. Św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego nigdy nie była w tych doświadczeniach pozostawiona sama sobie. Troszczyła się o nią cała wspólnota zakonna i kapłani. Szczególnie obecny w tym doświadczeniu był sam Jezus Chrystus, jej Oblubieniec.

Przeżycia św. Miriam upodobniły ją do Jezusa Ukrzyżowanego w wielu aspektach. Bóg wyznaczył jej misję apostolską związaną z propagowaniem modlitwy do Ducha Świętego, w zażyłej więzi z Nim, a także misję ekspiacyjną ratowania dusz, które są bardzo zagubione w ciemnościach grzechu i nie widzą odwrotu. Św. Miriam stała się światłem na drodze powrotu do domu Ojca. W *Dialogu* św. Katarzyny ze Sieny czytamy słowa wypowiedziane przez samego Boga:

Ci, którzy płoną miłością ku Mnie i łakną zbawienia dusz, biegną do stołu najświętszego Krzyża. Chcą jedynie cierpieć i znosić tysiące udręczeń, służyć bliźniemu, zdobywać i zachowywać cnoty, nosząc na swym ciele stygmaty Chrystusa. Gdyż udręczona miłość, która ich pali, przepala ciało, objawia się pogardą samych siebie, radością z hańby, znoszeniem mąk i udręczeń, skądkolwiek przyjdą i w jakikolwiek sposób je zsyłam... Ci idą za nieskalanym Barankiem, Synem moim, który na krzyżu był jednocześnie szczęśliwy, cierpiący i smutny... Tych dusz pograżonych w ognisku mej miłości, bez reszty, nie posiadających już własnej woli, lecz całkowicie płonących we Mnie, nikt nie może pochwycić i wyrwać ze Mnie⁴¹.

Te słowa zdecydowanie wyrażają owocne, choć niewidoczne cierpienie wynagradzające, jakie ofiarowała św. Miriam. Promieniujące na świat zjednoczenie

o «zadośćuczynieniu zastępczym», trzeba uwzględnić podwójną analogię. Dobrowolne «ofiarowanie się» męczennika, szczególnie ofiarowanie się Sługi Jahwe (por. Iz 53), różni się całkowicie od ofiarowania zwierząt, będących po prostu «obrazami i cieniami» (por. Hbr 10,1). Jeszcze bardziej trzeba zaakcentować «ofiarowanie się» wiecznego Syna i położyć jeszcze silniejszy nacisk na analogię sytuacji. Rzeczywiście, wieczny Syn «przychodząc na świat» przychodzi pełnić «wolę Boga» (Hbr 10,5.7). Napelniony Duchem Świętym «złożył Bogu samego siebie jako nieskalaną ofiarę» (Hbr 9,14). (To ofiarowanie się jest nazywane w sposób właściwy «ofiarą – *sacrificium*» na przykład przez Sobór Trydencki [DS 1753], ale wówczas trzeba przywrócić temu pojęciu jego pierwotne znaczenie.) Śmierć Jezusa była «zadośćuczynieniem zastępczym» definitywnie skutecznym, ponieważ gest Ojca, który wydaje i daje własnego Syna (Rz 4,25; 8,32; por. J 3,16; 1 J 4,9), zostaje podjęty w sposób wzorczy i rzeczywisty w Chrystusie, który daje samego siebie, wydając i ofiarując siebie samego w doskonałej miłości (por. także Ef 5,25; 1 Tm 2,6; Tt 2,14). To, co tradycyjnie było nazywane «zadośćuczynieniem zastępczym», powinno być zrozumiane, przekształcone i uwznioślone jako «wydarzenie trynitarne» – MIĘDZYNARODOWA KOMISJA TEOLOGICZNA. *Wybrane zagadnienia z Chrystologii*. <http://www.vatican.va/roman_curia/congregations/cfaith/cti_documents/rc_cti_1979_cristologia_pl.html> [dostęp: 23.09.2018]; Por. D. BUZY. *Kwiat Galilei* s. 267-268.

⁴¹ R. GARRIGOU-LAGRANGE. *Trzy okresy życia wewnętrznego* s. 818.

przemieniające świętej wypływało z miłości i kontemplacji Jezusa Ukrzyżowanego. Duch Święty, który przenikał jej duszę, udzielał jej mocy i łaski. W ten sposób zdobywała miłość doskonałą⁴². Dlaczego? Ponieważ odkryła Osobę Ducha Świętego jako dar niestworzony⁴³.

Św. Miriam zostawiła po sobie „testament”, który zaprezentujemy w dwóch cytatach. Pierwszy brzmi:

Ktokolwiek będzie wzywał Ducha Świętego, będzie Mnie szukał i znajdzie Mnie, a znajdzie Mnie przez Ducha Świętego. Jego sumienie będzie delikatne jak kwiat polny. Jeżeli będzie to ojciec lub matka, w jego rodzinie zapanuje pokój i w jego sercu będzie pokój zarówno w tym, jak i w przyszłym życiu – nie umrze w ciemności, lecz w pokoju. Żarliwie pragnę, byś powiedziała, że wszyscy kapłani, którzy odpowiadają raz w miesiącu Mszę św. o Duchu Świętym, uczczą Mnie. Ktokolwiek taką Mszę odprowadzi lub będzie w niej uczestniczył, będzie uczczony przez samego Ducha Świętego, będzie miał światło, będzie miał pokój⁴⁴.

Drugi cytat pokrywa się niejako z pierwszym, odnosi się bowiem do różnych stanów w Kościele i dotyczy wezwania do modlitwy:

Głos pewien rzekł mi: oznajmij to twoim przełożonym i Ojcu Świętemu, bowiem nie dotyczy to ciebie – więc pragnę, byś im to powtórzyła... Świat i wspólnoty zakonne poszukują nowości w nabożeństwach, a zaniedbują prawdziwe nabożeństwo do Pocieszyciela. To dlatego tkwią w błędzie, w rozłamach, to dlatego nie ma ani pokoju, ani światła. Nie wzywa się światła, jak winno być wzywane, a ono właśnie objawia nam prawdę. Zaniedbuje się to nabożeństwo nawet w seminariach... Trwają prześladowania, zazdrość pomiędzy wspólnotami zakonnymi. To dlatego świat jest w ciemnościach... Każdy, w świecie czy we wspólnotach, kto będzie wzywał Ducha Świętego, nie umrze w błędzie. Każdy kapłan, który będzie szerzył to nabożeństwo, otrzyma światło, gdy będzie mówił o tym innym [chodzi o Mszę wotywną ku czci Ducha Świętego]⁴⁵.

5. MODLITWA DO DUCHA ŚWIĘTEGO

Duchu Święty, natchnij mnie.
Miłości Boża, pochłoń mnie.
Po prawdziwej drodze prowadź mnie.
Maryjo, Matko moja, spójrz na mnie.
Z Jezusem błogosław mi.
Od wszelkiego zła,

⁴² Por. *tamże* s. 818.

⁴³ Por. *tamże* s. 824.

⁴⁴ D. BUZY. *Kwiat Galilei* s. 116.

⁴⁵ *Tamże* s. 118.

Od wszelkiego złudzenia,
Od wszelkiego niebezpieczeństwa,
zachowaj mnie! Amen.

Św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego otrzymała tę modlitwę podczas jednej z wizji w okresie postulatu. Stała się ona darem dla całego Kościoła. Zawarte są w niej szczególne wskazania, aby przyzywać Ducha Świętego, z prośbą o Jego światło i natchnienie. Jezus często powtarzał św. Miriam, by do końca swoich dni wzbudzała w sobie nieustannie pragnienie modlitwy do Trzeciej Osoby Trójcy Przenajświętszej. Z czasem ta modlitwa została zatwierdzona przez Kościół i związana z możliwością uzyskania odpustu⁴⁶. Posłannictwo św. Miriam polega na zaszczipianiu w duszach wiernych, kapłańskich i zakonnych modlitwy do Ducha Świętego.

Modlitwa składa się z dwóch części. Pierwsze trzy wezwania skierowane są do Ducha Świętego, a trzy kolejne do Najświętszej Maryi Panny⁴⁷. Ta prosta modlitwa streszcza w sobie wszystko, co jest istotne w naszej relacji do Ducha Świętego i Jego Oblubienicy – Maryi. Moc Trzeciej Osoby Boga objawia się w postaci natchnienia, które dotyka nasz rozum łaską prawdy, oraz w postaci miłości pochłaniającej duszę. Miłość to jedno z imion Ducha. Jest On Miłością Ojca i Syna. Ma się stać także naszą miłością⁴⁸.

Pierwsze wezwanie modlitwy brzmi: „Duchu Święty natchnij mnie”. Co oznacza słowo «natchnienie» w języku biblijnym? Św. Paweł pisze:

Wszelkie Pismo [jest] przez Boga natchnione, do przekonywania, do poprawiania, do wychowania w sprawiedliwości – aby człowiek Boży był doskonały, przysposobiony do każdego dobrego czynu (2 Tm 3,16-17).

W Pierwszym Liście do Koryntian apostoł pisze:

Będę się modlił duchem, ale będę też się modlił i umysłem; będę śpiewał duchem, będę też śpiewał umysłem (1 Kor 14,15)⁴⁹.

Duch „jest natchnieniem wszystkiego”, naszych myśli, naszych uczynków, naszych modlitw. Wiąże nas z Bogiem i z naszymi braćmi. Św. Miriam jest świadkiem siły tego tchnienia w codzienności. Ten boski ogień miłości oczyszcza wszystko, co miłością nie jest, i przekształca wszystkie żuźle w żar. Ogarnięta tym pochłaniającym ogniem, św. Miriam zobaczyła swoje życie oświecone obłokiem. Każda przeprawa była dla niej otwarta. Jej życie stało się Paschą i objawieniem chwały Bożej⁵⁰.

⁴⁶ Por. M.E. SCHALL. *Przyzywać z Maryją Ducha Świętego* s. 38.

⁴⁷ Por. *tamże* s. 34.

⁴⁸ Por. B.J. KUCHARSKI. *Oblubienica Ducha Świętego*. Kraków 2014 s. 24-25.

⁴⁹ Por. M.E. SCHALL. *Przyzywać z Maryją Ducha Świętego* s. 42-45.

⁵⁰ Por. W.M. MERCHANT. *15 spotkań z Małą Arabką* s. 73-74.

Każde natchnienie Ducha Świętego ma na celu dokonanie przemiany. Podczas świętej i boskiej liturgii Duch Święty nie tylko jest natchnieniem naszych modlitw i pieśni po to, by przemienić nasze życie duchowe, lecz dokonuje najbardziej niesłuchanej ze wszystkich przemian – przemiany chleba i wina w Ciało i Krew Chrystusa! Pomysł takiej przemiany mógł zrodzić się tylko w Miłości Bożej⁵¹.

„Miłości Boża pochłoń mnie” – dla karmelitów św. Eliasza, mistyka z góry Karmel, jest postacią bardzo ważną, dlatego też św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego darzyła go wielkim i serdecznym poważaniem i modliła się za nim o to, by być bez reszty strawioną przez ogień Bożej miłości, jak żertwa (por. Krl 18,37-38). Św. Miriam wyraziła również żarliwie pragnienie pełnego zjednoczenia z Bogiem przez ogień trawiący, przez ogień miłości, dzięki przemieniającemu wszystko Duchowi Świętemu⁵².

W życiu codziennym św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego pochłaniał ją „żywy płomień” Bożej miłości bliźniego, pełnej uwagi, delikatności, niestrudzonego poświęcenia dla współsióstr, którym zawsze starała się sprawić przyjemność, ulżyć w trudnościach, wziąć na siebie czyjąś ciężką pracę. Jej miłość bliźniego potrafiła wznosić się na szczyty heroizmu. Jej heroiczna, aż po śmierć, miłość bliźniego sprawiła, że św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego otrzymała łaskę przebiccia serca⁵³, upodabniająca ją do Jezusa Ukrzyżowanego. Biblijnym źródłem tej łaski jest przebicie Serca Chrystusa na krzyżu (por. J 19,34)⁵⁴.

Swoją prośbą do Ducha Świętego: „Miłości Boża, pochłoń mnie” św. Miriam sięgnęła korzeni „żywego płomienia miłości” św. Jana od Krzyża, który opisał swoje mistyczne zetknięcie z ognistym żarem miłości. Święci karmelitańscy swoje doświadczenia opierali na głębokiej i mistycznej relacji z Bogiem w Trójcy Świętej. Rozpalona przez Pana św. Miriam powoli, nie zawsze zdając sobie z tego sprawę, stawała się całkowitą ofiarą dla miłosierdzia Bożego. W ten sposób możemy patrzeć na jej ekstazy, stygmaty i przebicie serca czy dar prorokowania. Ekstazy i opętanie nie wyrażają niczego innego niż postępujące i oczyszczające działanie Ducha Świętego w duszy całkowicie zawładniętej przez Boga⁵⁵.

„Drogą prawdy prowadź mnie” – św. Miriam pragnęła woli Bożej w swoim życiu. Ta modlitwa dawała jej pewność, że idzie drogą rozpoznania ścieżek Pana. W Piśmie Świętym znajdujemy wiele wersetów mówiących o podążaniu „drogą

⁵¹ Por. M.E. SCHALL. *Przyzywać z Maryją Ducha Świętego* s. 53.

⁵² *Tamże* s. 67.

⁵³ Łaskę przebiccia serca św. Miriam otrzymała w niedzielę, 24 maja 1868 r., już jako karmelitanka. Pracowała wtedy wraz z kilkoma siostrami w pustelni poświęconej Matce Bożej z Góry Karmel. Wpadła w ekstazę podczas odmawiania wraz z nimi różańca. Od tej chwili była jeszcze bardziej upodobniona do Chrystusa umęczonego i jeszcze ściślej zjednoczona w miłości ze swoim Oblubieńcem. Została przemieniona. Por. M.E. SCHALL. *Przyzywać z Maryją Ducha Świętego* s. 76.

⁵⁴ Por. *tamże* s. 74-75.

⁵⁵ Por. W.M. MERCHAT. *15 spotkań z Małą Arabką* s. 88.

prawdy” albo o dokonywaniu właściwych wyborów w prawdzie. Bóg daje nam wolność i możliwość wyboru właściwego życia. Pragnie, aby człowiek nie zgubił swojej drogi i wskazuje nam Jezusa: „Ja jestem drogą, prawdą i życiem” (J 14,16). W Psalmach czytamy:

Daj mi poznać Twoje drogi Panie i naucz mnie twoich ścieżek! Wiedz mnie drogą Twej prawdy i pouczaj (Ps 25,4 n.).

Panie naucz mnie Twojej drogi, prowadź mnie ścieżką prostą” (Ps 27,11 n.).

Właściwa droga w życiu duchowym wymaga dyscypliny w wypełnianiu natchnień Ducha Świętego oraz unikania cudowności. Św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego radziła, by nie przywiązywać się do rzeczy nadzwyczajnych, mimo że sama była niezwykle obdarowana.

Trzy pozostałe wezwania modlitwy skierowane są do Maryi:

Maryjo, Matko moja, spójrz na mnie. Z Jezusem błogosław mi. Od wszelkiego zła, Od wszelkiego złudzenia, Od wszelkiego niebezpieczeństwa, zachowaj mnie! Amen.

W tej modlitwie św. Miriam wyraziła całą opiekę Maryi w jej bardzo nadzwyczajnym i pełnym doświadczeń życiu. Najświętsza Dziewica, obecna w życiu Jezusa przez wszystkie momenty, od zwiastowania po Golgotę, wyraża swoją matczyną miłość macierzyńską do swego Syna, Jezusa. Życie św. Miriam to obecność Maryi od momentu pielgrzymowania jej rodziców w intencji poczęcia i urodzenia zdrowego dziecka, przez męczeńską ofiarę krwi Miriam, do szczytów świętości w każdym cierpieniu i uniesieniu mistycznym. Najświętsza Maryja Panna z góry Karmel stała się jej bliską przyjaciółką i towarzyszką życia. Św. Miriam z ufnością i oddaniem powierzała Jej każdy swój krok, aby strzegła ją od zła, wszelkich złudzeń i zawsze chroniła w niebezpieczeństwie.

Obecność Maryi w życiu św. Miriam była widoczna w czasie męczeńskiej ofiary świętej. Jak sama wspominała, w grocie towarzyszyła jej w szczególny sposób kobieta w lazuruwej sukni.

Św. Miriam staje się dla nas przykładem bliskiej relacji z Niepokalaną. Życie Małej Arabki możemy przyrównać do życia Matki Bożej. Dostrzegamy tu staranie św. Miriam o pokorę, zaufanie Bogu, trwanie w ofiarowaniu i całkowite oddanie Duchowi Świętemu. Najświętsza Maryja Panna, która przeżyła bolesne chwile, zawsze była dla św. Miriam umocnieniem w czasie trudnych i bolesnych prób. To właśnie Ona rozumiała ją najbardziej.

PODSUMOWANIE

Apostołka Ducha Świętego, św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego zachęca nas do prawdziwej, całkowitej i bezwarunkowej miłości do Ducha Świętego. Swoim

przykładem pokazuje nam, jak w pokorze i posłuszeństwie budować głęboką więź z Trójcą Świętą, Maryją i świętymi.

W artykule zostały ukazane jej mistyczne doświadczenia. Życie świętej zostało zcentralizowane w rękach opatrności Bożej. Cierpliwie znosiła wszelkie cierpienia, prześladowania, strapienia. Fundamentem jej drogi był brak przywiązania do stworzeń, a sam Stworzyciel był w mocy ją pocieszyć i nasycić⁵⁶. Proces zjednoczenia z Bogiem podlegał etapom oczyszczenia nocy biernej zmysłów i ducha. Św. Jan od Krzyża tłumaczy, że w ten sposób jesteśmy upodabniani do Boga. Duch Święty w symbolice ognia pochłania i spala wady duszy, przemieniając je w cnoty. Góra Karmel to nic innego jak doskonałe i heroiczne zjednoczenie z Bogiem w miłości, wierze i nadziei⁵⁷. Możemy stwierdzić, że kiedy św. Miriam przechodziła wszystkie stopnie prowadzona przez Ducha Świętego, posiadała Jego siedem darów w sposób doskonały. Dostała udziału w naturze Bożej, wzrosła w niej łaska uświęcająca⁵⁸.

Życie sieroce, brak oparcia w wuju skupiły jej uwagę na rzeczywistości ponadnaturalnej. Weszła w zażyłą więź z Bogiem i świętymi. Pielęgnowała i rozwijała w sobie dar modlitwy. Już jako młoda osoba posiadała rozwinięty dar rady, wszelkie decyzje podejmowała po wielogodzinnej modlitwie. Dzisiaj jest przykładem dla młodych ludzi, dla każdego wierzącego.

Cierpienie jest łaską, o czym świadczy życie św. Miriam. Nadprzyrodzona interwencja Boga podczas próby zamordowania jej przez muzułmanina, a także tułaczy tryb życia, stygmaty, dręczenia złego ducha mówią o wielkiej miłości i łaskawości Stwórcy. Opieka Boża podczas tych prób była szczególna. Św. Miriam została ściśle naznaczona podobieństwem do Jezusa Ukrzyżowanego. Podczas doświadczeń w jej duszę Bóg wlał miłość uszczęśliwiającą, a to był prawdziwy wstęp do nieba.

Niewątpliwie możemy powiedzieć, że św. Miriam jest apostołką Ducha Świętego. Umiłowana przez Niego dokonała i wciąż dokonuje misji. W sposób wielkoduszny stała się ofiarą zjednoczoną z ofiarą Jezusa na Krzyżu. Bóg poślubił św. Miriam, udzielając jej skarbów swojego wewnętrznego życia, objawiając jej częściową tajemnicę doskonałości Bożych: mądrości, dobroci, miłosierdzia, sprawiedliwości, opatrności, wieczności, wszechmocy⁵⁹.

W niniejszym artykule zostało ukazane życie św. Miriam. Warto pokusić się również o ujęcie porównawcze doświadczenia mistycznego Ducha Świętego św. Miriam i św. Elżbiety od Trójcy Przenajświętszej. Takie ujęcie byłoby wyjątkowo wartościowe dla teologii duchowości.

⁵⁶ Por. R. GARRIGOU-LAGRANGE. *Trzy okresy życia wewnętrznego* s. 836.

⁵⁷ Por. *tamże* s. 839.

⁵⁸ Por. *tamże* s. 841.

⁵⁹ Por. *tamże* s. 847.

BIBLIOGRAFIA

- BRUNOT P.: *Licht vom Tabor, Mirjam – die kleine Araberin*. Christiana – Verlag Stein am Rhein 1983.
- BUZY D.: *Kwiat Galilei*. Kraków 2015.
- BUZY D.: *Nowa gwiazda Karmelu*. Wrocław 1997.
- CHMIELEWSKI M.: *Zagadnienia języka i metody we współczesnej teologii duchowości*. „Ate-neum Kapłańskie” 2006 nr 147 s. 433-445.
- ESTRATE P.: *Miriam Święta Palestynka*. Przeł. i oprac. Maria Lucyna od Krzyża, H. Seweryniak, P. Orliński. Kraków 2015.
- GARRIGOU-LAGRANGE R.: *Trzy okresy życia wewnętrznego*. Niepokalanów 2014.
- JAN OD KRZYŻA ŚW.: *Żywy płomień miłości*. W: *Dzieła*. Tłum. B. Smyrak. Kraków 2010.
- KUCHARSKI B.J.: *Oblubienica Ducha Świętego*. Kraków 2014.
- Leksykon duchowości katolickiej*. Red. M. Chmielewski. Lublin – Kraków 2002.
- LEON XIII: *Divinum illud – O Duchu Świętym*. <<http://www.traditia.fora.pl/nauczanie-papiezy-magisterium-i-ojcow-kosciola-katolickiego,3/leon-xiii-divinum-illud-o-duchu-swietym,7397.html>> [dostęp: 18.09.2018].
- Mała Arabka. Listy*. Przeł. i oprac. Maria Lucyna od Krzyża, H. Seweryniak, P. Orliński. Kraków 2015.
- MERCHAT W.M.: *15 spotkań z Małą Arabką*. Poznań 2016.
- RACHWAŁSKA M.: *Doświadczenie mistyczne Ducha Świętego w życiu św. Elżbiety od Trójcy Przenajświętszej*. „Perspectiva; Legnickie Studia Teologiczno-Historyczne” 16:2017 nr 2 (31) s. 88-89.
- RAHNER K., VORGRIMLER H.: *Mały słownik teologiczny*. Przeł. T. Mieszkowski, P. Pichcia-rek. Warszawa 1996.
- SCHALL M.E.: *Przyzywać z Maryją Ducha Świętego*. Tłum. L. Danilecka. Kraków 2014.
- TERESA OD JEZUSA ŚW.: *Zamek wewnętrzny*. Tłum D. Wandzioch, W. Ciak. Poznań 2009.
- TICHY R.: *Mała Arabka – kaprys Boga*. „Fronda” 2007 nr 42 s. 27-63.

Streszczenie: Św. Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego jest owocem Ziemi Świętej. Jej krótkie, 33-letnie życie pokazuje, że można całkowicie oddać się Trójcy Świętej i zjednoczyć się z Bogiem przez trudne doświadczenia. Jej zażyłość z Duchem Świętym, Maryją i świętymi ukazuje nam prawdziwie mistyczną szkołę życia. Przechodząc przez trzy okresy życia duchowego, osiągnęła najwyższy stopień zjednoczenia w miłości. Męczeństwo, liczne tułaczki, wielokrotne prześladowania i upokorzenia przedstawiają rzeczywistość i obfitość darów mistycznych, które zostały jej udzielone jako wyjątkowej świętej, jako Oblubienicy Jezusa Chrystusa. Mistyczne doświadczenie Ducha Świętego było szczególnie charakterystyczne w całym życiu Miriam Baouard. Napisała piękną modlitwę do Ducha Świętego, która zna-na jest na całym świecie.

Słowa kluczowe: Duch Święty, Mała Arabka, doświadczenie mistyczne, charyzmaty, męczeństwo krwi, Karmel.